

RN 2022/81

Geheimhoudingsplicht. Wanneer zijn uitlatingen van een notaris in strijd met de eer en waardigheid?

Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden 17-06-2022, ECLI:NL:TNORARL:2022:23

Instantie	Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden
Datum	17 juni 2022
Magistraten	Mrs. I.C.J.I.M. van Dorp, R.C.C. van Leest, M.M.M. Oors, H.R. Grievink, V. Oostra
Zaaknummer	C/05/399775/KL RK 22-18
JCDI	JCDI:ADS668617:1
Vakgebied(en)	Juridische beroepen / Notaris Juridische beroepen / Tuchtrect
Brondocumenten	ECLI:NL:TNORARL:2022:23, Uitspraak, Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden, 17-06-2022
Wetingang	Art. 22, 93 Wna; art. 2 Vbg 2011

Essentie

Communicatie. Herkomst gelden. Geheimhoudingsplicht.

Wanneer zijn uitlatingen van een notaris in strijd met de eer en waardigheid?

Samenvatting

[D.] en [Z.] (zoon van klager) hebben samen een woning gekocht. De levering zal geschieden op het kantoor van de notaris. [D.] heeft stage gelopen bij de notaris. [D.] heeft de notaris laten weten dat de voor de overdracht benodigde gelden verstrekt worden door de vader van [Z.]. De notaris heeft daarop aan [D.] per WhatsApp-bericht laten weten: "(...) Je weet hoe ik over [klager] en zijn centen denk. Onder geen beding wordt hier een transport gepasseerd met geld van [klager]. Dus zorg maar dat de hypotheek op tijd rond komt of dat je uitstel krijgt van de kopers want met een lening van [klager] gaat t transport hier NIET door. (...) Sorry, het is niet persoonlijk tegen jou gericht maar ik heb genoeg schade geleden in mijn leven door Enige lieden en ik wens daar nooit meer mee geconfronteerd te worden." De vader van [Z.] dient een klacht in.

KvN: De klacht is gegrond. De kamer is namelijk van oordeel dat de uitlatingen van de notaris in het WhatsApp-bericht afbreuk doen aan de eer en de waardigheid die de notaris in de uitoefening van haar ambt in acht dient te nemen. De notaris geeft in niet mis te verstane bewoordingen aan, dat zij geen van klager afkomstige gelden accepteert, waarbij zij duidelijk zinspeelt op een dubieuze herkomst van die gelden. Dit past een notaris niet. De omstandigheid dat het WhatsApp-bericht niet voor klager bedoeld was, brengt daarin geen verandering. De notaris heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de uitlatingen die zij in het WhatsApp-bericht heeft gedaan aan [D.], zijn gebaseerd op informatie die afkomstig is van [D.] zelf. [D.] heeft deze informatie aan de notaris verstrekt toen [D.] stage liep bij de notaris. Van schending van de geheimhoudingsplicht is daarom geen sprake. Dit klachtonderdeel zal daarom ongegrond verklaard te worden.

De kamer ziet ondanks de gedeeltelijke gegrondverklaring van de klacht geen aanleiding een maatregel op te leggen. Redengevend hiervoor is het geringe gewicht van de bedenking in samenhang met de omstandigheden dat de notaris zelf ook inziet dat zij anders had moeten handelen en niet eerder een tuchtmaatregel opgelegd kreeg.

Verwant oordeel

Zie ook:

- Hof Amsterdam 30 mei 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:1967;
- KvN 's-Hertogenbosch 18 juli 2016, ECLI:NL:TNORSHE:2016:20;
- Prof. mr. J.S.L.A.W.B. Roes, 'Notaris en integriteit', *WPNR* 2017/7161, p. 585-593;
- Schema notariële onderzoeks- en meldplicht geldverkeer (Wna en Wwft) geactualiseerd (<https://www.bureaufn.nl/2019/10/30/schema-en-toelichting-notariele-onderzoeks-en-meldplicht-geldverkeer-wna-en-wwft-geactualiseerd/>).

Wenk

In deze zaak is de Kamer van oordeel dat de uitlatingen, die de notaris deed in een WhatsApp-bericht, in strijd waren met 'de eer en waardigheid', die de notaris in de uitoefening van het ambt in acht dient te nemen. Die wat archaïsch klinkende terminologie komt op een aantal plaatsen in de Wet op het notarisambt terug, zoals bijvoorbeeld in artikel 8 ("Onze Minister wint advies in omtrent de persoonlijke geschiktheid van de verzoeker voor het notarisambt bij de door hem benoemde Commissie toegang notariaat. Bij onvoldoende gebleken persoonlijke geschiktheid voor het ambt van notaris of gegronde vrees voor enige schade aan de eer en het aanzien van het notarisambt, wordt het verzoek geweigerd") en artikel 17 ("Het is de notaris verboden, rechtstreeks of middellijk, te handelen en te beleggen in registergoederen en effecten in ter beurze genoteerde en in niet ter beurze genoteerde vennootschappen, tenzij hij redelijkerwijs mag verwachten dat hierdoor zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid niet wordt of kan worden beïnvloed dan wel de eer of het aanzien van het ambt niet wordt of kan worden geschaad"). Blijkens artikel 61 Wna dient de KNB over deze regel van integriteit te waken: "De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt." Ook in lagere regelgeving keert deze kernwaarde terug, zoals in artikel 2 Verordening beroeps- en gedragsregels 2011: "De notaris gedraagt zich in de uitoefening van zijn beroep en daarbuiten zodanig dat het vertrouwen in het notariaat en in zijn eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad." Helaas zijn er met enige regelmaat berichten in de media te vinden, die laten zien dat deze regel in incidentele gevallen niet wordt nageleefd. Dat kunnen zeer ernstige gevallen zijn, zoals de fraude door een voormalig notaris op het kantoor van de landsadvocaat, maar ook minder ernstige uitglijders. In die categorie lijkt de in deze wenk besproken zaak thuis te horen. De betrokken notaris had daarin in een WhatsApp-bericht gezegd: "Je weet hoe ik over [klager] en zijn centen denk. Onder geen beding wordt hier een transport gepasseerd met geld van [klager]." Daarmee zinspeelde de notaris, volgens de Kamer, "duidelijk (...) op een dubieuze herkomst van die gelden." Dit past een notaris niet, zo meent de Kamer.

De Kamer legt de notaris voor de door haar gekozen bewoordingen echter geen maatregel op. Dat was anders in een iets ander, maar niettemin deels vergelijkbaar geval, waarover de tuchtrechter in 2016 en (in hoger

beroep) in 2017 oordeelde ('Zie ook'). De notaris had in die zaak over een in een boedel aangetroffen contant geldbedrag gezegd: "(...) evident is dat hier sprake was van "zwart" geld (...)" Die informatie had de notaris bovendien ongevraagd naar buiten gebracht. Het hof oordeelde: "Vaststaat dat de notaris in de correspondentie met (de advocaten van) klager melding heeft gemaakt van mededelingen die erflater hem zou hebben gedaan over 'zwart geld' of 'fiscaal niet verantwoord geld'. Daarnaast heeft de notaris jegens notaris mr. [naam], de deken en de Raad van Discipline melding gemaakt van vorenbedoelde mededelingen van erflater. (...) Evenals de kamer is het hof van oordeel dat deze mededelingen van erflater als de notaris toevertrouwd hebben te gelden, maar dat – gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval – de notaris in zijn correspondentie met (de advocaten van) klager zijn geheimhoudingsplicht mocht doorbreken omdat de mogelijke aanwezigheid van 'zwart geld' of 'fiscaal niet verantwoord geld' de rechtspositie van klager als erfgenaam direct raakt."

Ten slotte wordt nog het volgende opgemerkt. Natuurlijk hoort een notaris zich als professional verre te houden van impliciete verdachtmakingen. Dat laat natuurlijk onverlet dat een notaris vanuit Wwft-oogpunt wel degelijk verplicht is om in het kader van een (voorgenomen) transactie de herkomst van gelden te onderzoeken en, indien daartoe aanleiding bestaat, bij de FIU melding te maken van een ongebruikelijke transactie en/of dienst te weigeren. Het 'Schema notariële onderzoeks- en meldplicht geldverkeer (Wna en Wwft)' ('Zie ook') zegt concreet: "Verifieer daarbij door wie is betaald en waar het geld vandaan komt. Van belang daarbij is bijvoorbeeld dat de financiële transactie aansluit bij de leeftijd van de natuurlijk persoon en bij het economisch profiel van de natuurlijk of rechtspersoon. Is er sprake van een aannemelijke verklaring voor de aard en uitvoering van de transactie en de bron van het geld?" Wat de notaris in het kader van een dergelijk onderzoek precies doet en of er een MOT-melding is gedaan, dient de notaris echter voor zich te houden.

Partij(en)

Beslissing op de klacht van

[K.], gemachtigde: S.A.J. van de Wiel,

tegen

[N.], gemachtigde: mr. W.A.L.D.I. van Slagmaat.

Partijen worden hierna respectievelijk klager en de notaris genoemd.

Uitspraak

Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden:

1. Het verloop van de procedure

1.1

Het verloop van de procedure blijkt uit

1.2

De klachtzaak is ter zitting van 20 mei 2022 behandeld, waarbij zijn verschenen klager en de notaris.

2. De feiten

2.1

Op 19 juli 2021 hebben [D.] en [Z.] (zoon van klager) samen een woning gekocht. De overdracht van de woning stond gepland voor 1 december 2021. Op deze datum zou de akte van levering gepasseerd worden op het kantoor van de notaris.

[D.] heeft van 17 februari 2020 tot en met 2 oktober 2020 stage gelopen op het kantoor van de notaris.

2.2

Eind november 2021 heeft [D.] de notaris laten weten dat de voor de overdracht benodigde gelden verstrekt zouden worden door de vader van [Z.] (thans klager).

2.3

Op 25 november 2021 heeft de notaris aan [D.] per WhatsApp-bericht laten weten:
'Hoi [D1],

Net ben ik even bijgepraat door [R] over jullie transport van 1 december. Je weet hoe ik over [klager] en zijn centen denk. Onder geen beding wordt hier een transport gepasseerd met geld van [klager]. Dus zorg maar dat de hypotheek op tijd rond komt of dat je uitstel krijgt van de kopers want met een lening van [klager] gaat t transport hier NIET door.

(...)

Sorry, het is niet persoonlijk tegen jou gericht maar ik heb genoeg schade geleden in mijn leven door Enige lieden en ik wens daar nooit meer mee geconfronteerd te worden.'

3. De klacht en het verweer

3.1

Klager verwijt de notaris

1. het doen van uitlatingen jegens klager, welke:
  - in strijd zijn met de eer en waardigheid van het notarisambt (*klachtonderdeel 1*);
  - een schending inhouden van de geheimhoudingsplicht van de notaris (*klachtonderdeel 2*);
2. dat zij heeft geweigerd aan haar ministerieplicht te voldoen (*klachtonderdeel 3*).

3.2

Op het verweer van de notaris zal de kamer hierna, voor zover het verweer van belang is voor de beoordeling, nader ingaan.

4. De beoordeling

4.1

Ingevolge artikel 93 lid 1 van de Wet op het notarisambt (hierna: Wna) zijn notarissen, toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen aan het tuchtrecht onderworpen ter zake van handelen of nalaten in strijd met hetzij enige bij of krachtens deze wet gegeven bepaling, hetzij met de zorg die zij behoren te betrachten ten opzichte van degenen te wier behoeve zij optreden en ter zake van handelen of nalaten dat een behoorlijk notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris niet betaamt. De kamer dient derhalve te onderzoeken of de handelwijze van de notaris een verwijtbare gedraging in de zin van dit artikel oplevert.

4.2. Klachtonderdeel 1)

Uitlating in strijd met de eer en waardigheid van de notaris

4.2.1

De notaris heeft aangevoerd dat klager niet-ontvankelijk is in zijn klacht omdat de notaris niet ten opzichte van klager zou hebben opgetreden. Dit verweer wordt verworpen. De gewraakte uitlatingen hebben immers rechtstreeks betrekking op klager, zodat klager een redelijk belang heeft bij de indiening van de klacht op dit punt.

4.2.2

De kamer is van oordeel dat de uitlatingen van de notaris in het WhatsApp-bericht van 25 november 2021 afbreuk doen aan de eer en de waardigheid die de notaris in de uitoefening van haar ambt in acht dient te nemen.

De notaris geeft in bedoeld bericht in niet mis te verstane bewoordingen aan, dat zij geen van klager afkomstige gelden accepteert, waarbij zij duidelijk zinspeelt op een dubieuze herkomst van die gelden. Dit past een notaris niet. De omstandigheid dat het WhatsApp-bericht niet voor klager bedoeld was, brengt in het voorgaande geen verandering.

De klacht zal daarom op dit onderdeel gegrond verklaard worden.

4.3. Klachtonderdeel 2)

Uitlating in strijd met de geheimhoudingsplicht

4.3.1

Klager heeft ook op dit onderdeel van de klacht een redelijk belang. De geheimhoudingsplicht kan onder omstandigheden wel degelijk ter bescherming van de belangen van derden zoals klager dienen en dit betekent dat het beroep van klager op de geheimhoudingsverplichting van de notaris inhoudelijk getoetst moet kunnen worden. Het daartoe strekkende verweer van de notaris wordt daarom verworpen.

4.3.2

De notaris heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de uitlatingen die zij in het WhatsApp-bericht heeft gedaan aan [D.], zijn gebaseerd op informatie die afkomstig is van [D.] zelf. [D.] heeft deze informatie aan de notaris verstrekt toen [D.] stage liep bij de notaris. Van schending van de geheimhoudingsplicht is daarom geen sprake. Dit klachtonderdeel zal daarom ongegrond verklaard te worden.

4.4. Klachtonderdeel 3)

De weigering van de notaris om te voldoen aan haar ministerieplicht.

Hier treft het niet-ontvankelijkheidsverweer van de notaris doel. Klager was geen partij bij de voorgenomen transactie. Ook zijn geen feiten of omstandigheden gesteld of gebleken op grond waarvan aangenomen zou moeten worden dat klager een belang had bij de voorgenomen transactie.

Klager zal daarom op dit onderdeel niet-ontvankelijk worden verklaard in zijn klacht.

4.5

De kamer ziet ondanks de gedeeltelijke gegrondverklaring van de klacht geen aanleiding een maatregel op te leggen. Redengevend hiervoor is het geringe gewicht van de bedenking in samenhang met de omstandigheden dat de notaris zelf ook inziet dat zij anders had moeten handelen en niet eerder een tuchtmaatregel opgelegd kreeg.

Wel dient de notaris, gelet op artikel 99 lid 5 Wna, vanwege de gedeeltelijke gegrondverklaring van de klacht aan klager het betaalde griffiegeld terug te betalen. Klager dient daarvoor tijdig, schriftelijk een rekeningnummer door te geven aan de notaris.

5. De beslissing

De kamer voor het notariaat in het ressort Arnhem-Leeuwarden:

- verklaart de klacht ten aanzien van klachtonderdeel 1 gegrond;
- verklaart de klacht ten aanzien van klachtonderdeel 2 ongegrond;
- verklaart klager niet-ontvankelijk in klachtonderdeel 3;
- bepaalt dat de notaris klagers het door klagers betaalde griffierecht van € 50,00 vergoedt op de wijze als onder 4.5 bepaald.

Deze beslissing is gegeven door mrs. I.C.J.I.M. van Dorp, voorzitter, R.C.C. van Leest, M.M.M. Oors, H.R. Grievink en V. Oostra, leden, en in tegenwoordigheid van mr. M.J. Derksen, secretaris, door de voorzitter in het openbaar uitgesproken op 17 juni 2022.